

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania W. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o ponowne ustalenie wysokości emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 lutego 2021 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 sierpnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego W. P. od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodka Zamiejscowego w R. z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji przeprowadził prawidłowe i wszechstronne postępowanie dowodowe. Sąd odwoławczy podzielił zarówno poczynione ustalenia faktyczne, jak i wyciągnięte z nich wnioski z tym jednakże zastrzeżeniem, że Sąd Okręgowy nie dysponując ewidencją czasu pracy ubezpieczonego, bezpodstawnie założył, że w spornym okresie ubezpieczony

pracował w systemie trzymianowym, we wszystkie soboty i dwie niedziele w każdym miesiącu i nakazał biegłej uwzględnić wskazane założenia. Sąd Okręgowy bezpodstawnie doliczył także ubezpieczonemu do wynagrodzenia za każdy miesiąc spornego okresu dodatek za pracę niebezpieczną, bez wystarczających ku temu przesłanek. Sąd Apelacyjny podzielił ocenę Sądu Okręgowego, co do braku podstaw do ustalenia, aby W. P. wykazał wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, ustalony wg zasad określonych przepisem art. 15 w zw. z art. 110a ustawy o FUS, wynoszący powyżej 250%, ani w oparciu o podstawę wymiaru składek z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych z całego okresu zatrudnienia, ani też z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach poprzedzających bezpośrednio rok, w który zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, to jest w latach 1996-2015. Tym samym nie spełnił przesłanek, określonych art. 110a ustawy emerytalnej do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa procesowego: art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. polegającego na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane. Poprzez dowolną ocenę nieopartą na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego Sąd drugiej instancji przyjął, że nie zachodzą przesłanki do uwzględnienia odwołania i przeliczenia świadczenia ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji, nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku, nadto na potrzebie wyjaśnienia czy w

niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do uwzględnienia odwołania i przeliczenia świadczenia ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie odnosił się wielokrotnie do wykładni art. 378 § 1 k.p.c.

Sformułowanie zawarte w art. 378 § 1 k.p.c. oznacza, iż sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadzi lub ponawia dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji, będąc ewentualnie związany oceną prawną lub uchwałą Sądu Najwyższego, stosuje przepisy regulujące postępowanie apelacyjne,

a gdy brak takich przepisów, przepisy dotyczące postępowania przed sądem pierwszej instancji, kontroluje prawidłowość postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostaje związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, bierze pod uwagę z urzędu nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania, nie wykraczając poza wniosek zawarty w apelacji i nie narusza zakazu *reformationis in peius* (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2019 r., II PK 290/17, LEX nr 2616203). Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2018 r., I CSK 608/17, LEX nr 2561619; z dnia 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17, LEX nr 2542602; z dnia 11 kwietnia 2018 r., II PK 20/17, LEX nr 2509624 ; z dnia 4 kwietnia 2018 r., V CSK 266/17, LEX nr 2522952; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2018 r., II PK 120/17, LEX nr 2488061; z dnia 9 grudnia 2015 r., II CSK 265/15, LEX nr 2148629). Jeśli sąd drugiej instancji przyjmuje odmienne rozstrzygnięcie niż sąd pierwszej instancji, oparte na innej podstawie faktycznej, powinien dokonać własnych stanowczych ustaleń faktycznych, jasnych i kategorycznych, które pozwalałyby na ocenę czy zmiana ta była usprawiedliwiona. W przypadku wyroku oddalającego apelację konieczne jest wyraźne zaznaczenie, że sąd drugiej instancji podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, dokonaną przez ten sąd ocenę dowodów oraz ocenę materialnoprawną roszczenia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 listopada 2017 r., II UK 556/16, LEX nr 2434452; z dnia 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11, LEX nr 1130389; z dnia 8 września 2015 r., I UK 431/14, LEX nr 1797085).

Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, sformułowane zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i zawierać szeregu szczegółowych założeń determinujących odpowiedź, jak i nie może służyć uzyskaniu przez skarżącego

odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., IV CSK 405/15, LEX nr 2160209). Taki charakter należy przypisać wskazanemu przez skarżącego zagadnieniu „czy w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do uwzględnienia odwołania i przeliczenia świadczenia ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS”.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.